

oznámeno. Re k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů - v o d y: Nelze souhlasiti s názorem odvolatelky, že, i když žádáno jest za přeměnu rozvodu od stolu a lože v rozluku manželství ve smyslu §u 17 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., jest podmínkou pro povolení rozluky, že manželé od rozvodu neobnovili manželského společenství. Podmínku tuto stanoví zákon v případě, když po předchozím rozvodu od stolu a lože některý z manželů žádá o rozluku manželství pro nepřekonatelný odpor ve smyslu §u 15, 16 a 18 zákona. To jasně plyne z §u 17 rozl. zák., který jako předpoklad pro povolení rozluky stanoví pouze, že soud na základě konaných šetření dojde ku přesvědčení, že by skutečnosti ve sporu na jevo vyšlé byly již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby o ní bylo bývalo žádáno. Jiných podmínek pro povolení rozluky nestanoví. Že ani ustanovení §u 110 obč. zák. povolení žádané rozluky není na závadu, bylo již prvním soudem náležitě vyloženo a odůvodněno.

N e j v y š š í s o u d zamítl návrh na povolení rozluky.

D ů v o d y:

Nemůže býti pochybnosti o tom, že když podle §u 14 písm. c) rozl. zák. právo žalovati dle §u 13 o rozluku, tedy nárok na rozluku pomíjí odpuštěním, tento důvod zániku platí nutně i pro žádost za rozluku dle §u 17, neboť tato žádost nahrazuje jen onu žalobu, jde i tu o nárok na rozluku. Jedním z nejsilnějších způsobů odpuštění jest však obnovení manželského spoluzití, neboť, třeba že to jest odpuštěním pouze mlčky, platí více, než odpuštění výslovné, protože se osvědčuje skutkem samým a skutek dokazuje vždy věc mnohem pádněji než pouhé slovo. Nejsilnějším výrazem obnovy manželského spoluzití pak jest pravidelné obnovení manželských pohlavních styků, jež ještě jadrněji vyjadřují zapomenutí všech posavadních neshod, než obnovení pouhé společné domácnosti. Dle vlastního seznání obou manželů to i ono se stalo. Manželé se sice rozcházejí co do trvání obnoveného spoluzití, ale to jest lhostejno, neboť po odpuštění jednou nastalém možno mimo případnosti §u 14 písm. c) rozl. zák. žádati rozluku jen z důvodů nově se sběhších. Nicméně doložiti dlužno, že nižší stolice věřily v té příčině manželce, jež udala dobu obnoveného společenství od začátku roku 1918 do podzimku 1922 — první soud to zjišťuje a druhý to schvaluje — a nikoli manžel, jenž ji udává jen školním rokem 1921/1922, ač ovšem i to by úplně stačilo.

Čís. 5159.

Pro podnik rázu výchovného a zábavného, spojený s výtěžným provozováním kinematografických představení není přípustnou formou společenstva dle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

(Rozh. ze dne 30. června 1925, R I 568/25.)

R e j s t ř í k o v ý s o u d povolil zápis družstva »Dorfkino«, jehož předmětem dle stanov bylo »Podporování výtělku a hospodářství členů

rozšiřováním znalostí a zaváděním nových provozovacích prostředků v oboru polního hospodaření a živnosti, jež jsou způsobilými, jich výnos zlepšiti nebo jejich provozování zjednodušiti, zábavnými přednáškami pracovati proti útěku z venkova a mravně zušlechťovati zavedením potřebných provozovacích prostředků, by vlastními snímky a zřizováním světelných obrazů (diapositivů a filmů) bylo podpůrně zasahováno v oboru umění světelných obrazů v péči o blahobyť venkova.« Re-
k u r s n í s o u d odepřel zápis družstva. D ů v o d y: Účelem zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. bylo, by bylo zřizováním společenstev hlavně méně zámožným vrstvám obyvatelstva solidárním ručením umožněno docílením zisku zlepšení jejich společenského a hospodářského postavení. Proto také náleží ku podstatě společenstva dle zákona, by spolek, který má svou působnost vyvinovati jako společenstvo, kromě neobmezeného počtu členstva dle svých stanov měl za účel podporovati výdělek neb hospodářství svých členů společným provozováním podniku nebo poskytováním úvěru. Jde tedy podle §u 1 zákona o svépomocnou činnost členů společenstva, kterou má býti zvelebena jejich hospodářská situace. Naproti tomu nelze použití zákona o společenstvech na ony spolky (sdružení), které nemají za účel pěstovati a podporovati blaho vlastních členů, nýbrž osob třetích, a zvláště ne na ona spolčení, kde jde v podstatě o spolčení kapitálu ku zjednání zisku. Shora uvedený účel společenstevního zákona jde jasně na jevo z §u 1 zákona a zvláště ze srovnání tam příkladmo vyjmenovaných jednotlivých druhů společenstev. V případě, o něž jde, spolčení, napadeným usnesením do společenstevního rejstříku zapsané, neodpovídá podmínkám §u 1 zákona čís. 70/1873 ř. zák. Ze stanov nejde nikde na jevo, že předmět podnikání jest obmezen na členy ku zvelebení jejich výdělku nebo živnosti a že podnik ten má býti obmezen na členstvo. Tak zejména dle §u 3 stanov může se státi členem každá svéprávná osoba nebo právnická osobnost bez obmezení a nevyžaduje se vůbec zvláštní vlastnosti osob těch, na př. co do povolání, bydliště a pod., kterouž by společný zájem členů na společném provozování společenstva ku zvelebení jejich výdělku neb hospodářství byl odůvodněn, naopak z §§ 6 a 31 stanov jde na jevo, že kromě čistě členských práv na př. účasti na valných hromadách, má se dostávati členům zúrokování jejich podílů a dále dividend dle podílních listů. Z §u 1 stanov jde dále na jevo, že hlavní činností má býti provozování cestovního kinematografu a zhotovování kinematografických diapositivů a filmů pro venkovský blahobyť, dále zábavné přednášky k zušlechtění mravů a šíření znalosti a používání nových provozovacích prostředků v hospodářství a živnosti, aniž by se činnost ta obmezovala na členstvo a aniž by jich společným provozováním podniku též výdělek neb hospodářství členů bylo zvelebováno. Také od členů se nevyžaduje v podstatě, než aby složili vstupné do společenstva, dále podíly a ručili dalšími 100 Kč na každý podíl (§ 8 stanov), v čemž se jeví čistě kapitalistický ráz spolčení toho. Neodpovídá tedy opovězené spolčení zákonu společenstevnímu a měl proto býti zápis jeho do společenstevního rejstříku odepřen (§ 3 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud správně usuzuje, že sdružení, o něž jde, nevyhovuje podmínkám §u 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Dle §u 2 stanov má býti účelem družstva podporování výdělku a hospodaření členů a) rozšiřováním znalosti a použitím nových provozních prostředků v oboru polního hospodářství a živnosti, jež jsou způsobilými, aby jich výnos zlepšily aneb provoz zjednodušily, b) pořádáním dobrých, zábavných přednášek působiti proti opouštění venkova a mravně zušlechťovati, c) zřízením nutných provozních prostředků k opatření vlastních snímků a pořízení světelných obrazů (diapositivů a filmů), spolupůsobiti v oboru umění světelných obrazů ve službách péče o blahobyt venkova. Při rozboru tohoto ustanovení stanov jest na první pohled patrné, že jde o podniky rázu jednak výchovného [ad a) a b)], jednak zábavního [c)]. Takováto činnost družstva vybočuje však z rámce zákonem přípustného družstevního podnikání, jehož účelem jest výhradně podpora výdělku a hospodářství členů, společným provozováním závodu neb poskytováním úvěru (§ 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.), jež tedy musí směřovati výhradně buď k opatření nových hospodářských statků a tím podmíněnému zvětšení příjmů nebo k racionelní spotřebě statků a tím ku zmenšení vydání aneb k zachování získaných již hospodářských hodnot. Toho v případě a) a b) není. Širokou definicí účelu ad c) má býti očividně zastřen vlastní účel společenstva, totiž výdělečné provozování kinematografických představení, tedy podniku, který vůbec nelze podříditi žádné z forem v §u 1 zákona uvedených, neb jim podobných a k družstevnímu provozování jedině přípustných. Ze tomu tak, plyne již z ustanovení §u 31 stanov, dle nichž se má dostati členům zúrokování jich podílů a dividend dle podílních listin. Jde tedy v tomto případě ve skutečnosti o hospodářství ryze kapitalistické, jež jest rovněž cizím účelu družstevního podnikání. V ostatním stačí poukázati ku výstižným důvodům napadeného usnesení.

Čís. 5160.

Smísen-li ve směnce živel směňky vlastní (zaplatím na řád můj vlastní) a směňky vydané (označením trasáta pod kontextem směňky), jest směňka neplatnou.

(Rozh. ze dne 30. června 1925, R II 197/25.)

Procesní soud první stolice zrušil k námitkám směnečný platební příkaz. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Napadený rozsudek pokládá zažalovanou směňku za neplatnou, poněvadž v kontextu směňky jsou slova (»zahle ich an die Ordre Eigene«), kdežto současně směňka obsahuje na levém místě pod směňkou jméno směnečníka (t. j. osobu, která tuto směňku má zaplatiti). S tímto právním názorem nelze souhlasiti. Zákon (čl. 4, čís. 7 směň. ř.) nežádá, by poimenování směnečníka se stalo určitými slovy v kontextu